

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 217.

Tredie Session.

102det Møde.

Mandagen den 13de Marts.

(Fortf.)

Cultusministeren: Jeg skal tillade mig at bemærke, at det er ganske rigtigt, som den ærede Landstthingsmand, der nys talte, yttrede, at Ordene tilstede, at Ministeriet kan foreskrive, at Rønne Skoles Disciple skulle aflægge deres Prøve ved en enkelt bestemt fuldstændig Skole; men det vilde være lidet stemmende med samtlige Forhandlinger, som ere foregaaede i denne Sag. Det blev, om jeg ikke feiler, netop bemærket af den ærede Ordfører sidste Gang, at det, som det egentlig gjaldt om, det, som var et Livsspørgsmaal for Skolen, var, at der var et bestemt Formaal, som den havde at rette sig efter, og at den Prøve, der skulde gøres, havde sine visse Grændser, som tilveiebragtes derved, at der var en fast Autoritet, som afholdt Prøven. Saaledes har det jo været før for alle lærde Skoler her i Danmark, saalænge examen artium bestod, og Forskjellen vilde altsaa blive; at ved den lærde Skole i Rønne afholdes den første Deel af Examen alene ved Skolen, medens, med Hensyn til Examens anden Deel, denne Skole, der ikke vil blive nogen fuldstændig lærd Skole, ikke bliver værre faren, end alle de andre lærde Skoler forhen vare, hvilke dog under dette Forhold meget godt kunde trives. Hvad der derimod nu gøres Fordring paa for Skolen er, at den, skjøndt den ikke er nogen fuldstændig Skole, dog skal have en fuldstændig Afgangsexamen. Iøvrigt skulde jeg, forsaavidt mig personligen angaaer, være tilbøielig til at ordne en særegen Prøve i Rønne for dem, der afgaae fra Skolen, saaledes, at just ikke Lærernes Pluralitet derved skulde have den afgjørende Stemme, men at man dannede en Examensautoritet, ved at tage enkelte af

Lærerne og enkelte andre Censorer, saa at der blev en mere uafhængig Domstol, saa at siges for Modenheden, hvilket vel kunde være fornødent ved en Skole, der er af saa ringe Omfang, og som har et saa lidet Antal studerende Disciple, som denne Skole vil faae. Iøvrigt skal jeg gjentage, at det Naturlige vil være at forsøge, først at lade Skolen selv afgjøre Modenhedsprøven. Det forekommer mig saaledes, at Majoritetens Forslag paa ingen Maade stiller Rønne Skole ringere end forhen, men at den tvertimod bringer den paa et høiere Standpunkt, og at den eneste Forskiel mellem denne og andre Skoler er den, at man ikke finder sig bespøiet til at overdrage denne Skole accurat den samme Myndighed som de fuldstændige Skoler eller Gymnaesterne, der næsten have det dobbelte Antal Lærere, og navnlig flere overordnede Lærere.

M. P. Bruun: Ja, at jeg i Realiteten er fuldkommen enig med den ærede Landstthingsmand for Bornholm (Krabbe), fremgaaer ikke alene af min tidligere Afstemning i Thinget under denne Sags Behandling, men det fremgaaer tillige og endnu mere af, at jeg som Minoritet har deeltaget i at foreslaae en saadan Affattelse af Loven som den, den ærede Landstthingsmand for Bornholm foretrækker, og som er den, der tidligere af Landstthinget er vedtagen. Men det er for mig ikke her det Afgjørende. Jeg tillader mig at henholde mig til mine tidligere Uttringer idag og til den Betragtning, jeg oftere har gjort gjældende med Hensyn til min Opfattelse af det fælles Udvalgs Stilling. Det forekommer mig, at Thinget allerede ved at forsøge Mindretallets Forslag til § 3 har erklæret sig for at vælge den anden Udvei til en Udjævning af de forskjellige Meninger. Jeg skal derfor herved tillade mig at erklære, at